

ЗМІНИ МЕТАБОЛІЧНИХ ПОКАЗНИКІВ У КОМБІНОВАНОМУ ЛІКУВАННІ ХВОРИХ НА ЕСЕНЦІАЛЬНУ ГІПЕРТЕНЗІЮ З МЕТАБОЛІЧНИМ СИНДРОМОМ

**Бурмак Ю.Г., Казаков Ю.М., Чекаліна Н.І., Петров Є.Є.
ВДНЗУ “Українська медична стоматологічна академія”, м. Полтава**

Вступ. Як відмічалось нами раніше, ефективність лікування есенціальної гіпертензії (ЕГ) відображується не тільки досягненням цільового рівню артеріального тиску та його стабільністю, але й можливістю впливу на метаболічні процеси, що мають негативні наслідки по відношенню до наявного патологічного процесу та підвищують ризик розвитку ускладнень.

Мета роботи - вивчення впливу комбінованого лікування із застосуванням донатору оксиду азоту L-аргініну аспартату на динаміку вмісту стабільних метаболітів нітроксиду (NO_x), сполук середньомолекулярної маси (ССМ) та показників ліпопероксидації (дієнових кон'югатів (ДК) і малонового диальдегіду (МДА) у комплексі лікування хворих на ЕГ із метаболічним синдромом (МС).

Матеріали та методи дослідження. Було обстежено 34 хворих на ЕГ із МС (20 чоловіків та 14 жінок) віком від 44 до 58 років. Всі обстежені хворі отримували загальноприйняте лікування (інгібітори АПФ, β -блокатори, діуретики), а хворим основної групи (13 осіб) на протязі місяця додатково призначали L-аргініну аспартат (перорально, по 5 мл розчину під час їжі, чотири рази на добу); контрольну групу склали 22 практично здорові особи. Рівні NO_x , ССМ, МДА та ДК у сироватці крові визначали спектрофотометрично.

Отримані результати та їх обговорення. З'ясовано, що у хворих на ЕГ із МС, порівняно із практично здоровими особами, вміст NO_x було знижено у 1,5 рази ($17,1 \pm 1,1$ мкмоль/л), ССМ — підвищено більш, ніж у три рази ($1,89 \pm 0,08$ мкмоль/л) рівні ДК та МДА були підвищеними більш, ніж у 1,9 рази ($p < 0,001$). Після лікування у досліджених хворих відбувалось підвищення вмісту NO_x та зниження вмісту ССМ, ДК та МДА, при цьому у хворих, що отримували загальноприйняте лікування динаміка показників NO_x та МДА мала лише характер тенденції. Натомість, у хворих основної групи рівень ССК знижувався майже удвічі ($0,89 \pm 0,10$ мкмоль/л; $p < 0,001$), вміст проміжних продуктів ліпопероксидації (ДК) знижувався у 1,28 рази ($13,8 \pm 0,32$ мкмоль/л; $p < 0,01$), відбувалось також зниження вмісту МДА (у 1,29 рази - $4,95 \pm 0,27$ мкмоль/л; $p < 0,01$), при цьому рівень стабільних метаболітів нітроксиду підвищувався майже у 1,33 рази ($22,9 \pm 1,4$ мкмоль/л; $p < 0,05$).

Висновки. Динаміка змін метаболічних показників за умов використання традиційного лікування хворих на ЕГ із МС свідчить лише про тенденцію до зниження інтенсивності процесу, натомість застосування у лікуванні таких хворих L-аргініну аспартату супроводжується вірогідним зниженням сполук середньомолекулярної маси, інтенсивності ліпопероксидації та підвищенням вмісту метаболітів нітроксиду.

Перспективи подальших досліджень. Планується продовження досліджень щодо оптимізації антиоксидантного захисту та зниження метаболічних зрушень у хворих на ЕГ із МС.